

6. *Affaire Ardelean v. Romania* (28766/04). La Cour européenne des droits de l'homme (2012). § 82. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%22itemid%22:%22001-114089%22>}}

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-268-8-35>

Савчук Р. М.,

кандидат юридичних наук, доцент,

директор

Івано-Франківського навчально-наукового юридичного інституту

Національного університету «Одеська юридична академія»

ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ: МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАСАДИ

Ефективність діяльності правоохоронних органів встановлюється в ході оцінювання, під яким Н.С. Андрійченко розуміє законодавчо визначену сукупність дій уповноважених державою органів, їх посадових осіб, громадян, спрямовану на з'ясування ефективності діяльності правоохоронних органів, їх окремих співробітників, підрозділів, що здійснюється відповідно до закріплених законом критеріїв оцінювання, а також в установленому адміністративно-правовими нормами порядку і формах, що є основою для прийняття управлінських рішень щодо покращення виконання останніми своїх завдань та функцій [1, с. 43].

У теорії державного управління обґрунтовано звертається увага на доцільність здійснення оцінювання ефективності самого державного управління на всіх його стадіях. Так, О.Ю. Оболенський відзначає, що фактично ефективність має оцінюватися протягом всього циклу «мета – випуск», який включає: визначення цілей та їх правове закріплення – формування ресурсно-витратної складової – трудовитрати – процес досягнення необхідних результатів – оцінку досягнення кінцевих результатів [2, с. 398-399]. У повному обсязі такий підхід підлягає поширенню й на оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів, яке повинно охоплювати собою всі етапи, починаючи із нормативно-правового закріплення їх функцій і завдань та закінчуючи визначенням ступеня досягнення ними кінцевих результатів.

У цілому оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів спрямоване на визначення якості реалізації кожним із них своїх функцій і виконання поставлених перед ним завдань, встановлення

оптимальності використання наявного в його розпорядженні кадрового та матеріально-технічного забезпечення і визначення напрямів подальшого впливу на цю діяльність з метою підвищення її якості. Як вказує О.М. Литвинов, загалом значення оцінювання ефективності полягає в тому, що воно сприяє уточненню й конкретизації цілей організації та функціонування системи, оптимізації структур, оскільки у процесі ранжування результатів діяльності виявляють конкретні причини, що зумовлюють ті чи інші відхилення в роботі щодо поставлених цілей у співвідношенні ресурсів, що витрачаються [3, с. 37]. Безперечно, що в разі виявлення під час оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів певних недоліків та неузгодженостей, вони підлягатимуть усуненню, в тому числі шляхом уточнення їх функцій і завдань. Водночас, потрібно враховувати, що неправильна оцінка, надана ефективності діяльності правоохоронного органу, як слушно відзначає Р.М. Пилипів, може деформувати його мету і завдання, як це сталося з попередньою системою органів міліції, коли досягнення планованих результатів породжувало як службові зловживання, так і пряме порушення прав людини [4, с. 147].

Із урахуванням мети оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів підлягають виокремленню його основні завдання, до числа яких доцільно віднести:

1) визначення стану забезпечення законності в діяльності правоохоронних органів як неухильного дотримання вимог Конституції України, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, Законів України та інших актів законодавства, а також забезпечення і захисту прав та свобод особи і громадянина як пріоритетного завдання діяльності правоохоронних органів;

2) виявлення конкретних недоліків і неузгодженостей у діяльності правоохоронних органів, негативних тенденцій щодо боротьби із конкретними видами кримінальних та інших правопорушень або в межах конкретної адміністративно-територіальної одиниці;

3) визначення напрямів усунення виявлених недоліків і подальшого вдосконалення діяльності правоохоронних органів, зокрема, шляхом розроблення пропозицій щодо внесення змін і доповнень до чинного законодавства в частині врегулювання їх функцій, завдань, повноважень тощо, вирішення проблем кадрового та матеріально-технічного забезпечення діяльності правоохоронних органів, у тому числі за допомогою розробки заходів із підвищення оптимальності використання наявного в їх розпорядженні кадрового та матеріально-технічного забезпечення;

4) розроблення та вжиття системи заходів, спрямованих на підвищення громадської довіри до правоохоронних органів і забезпечення здійснення ними своєї діяльності на основі неухильного дотримання засад партнерства з населенням, територіальними громадами і громадськими об'єднаннями, тісної співпраці та взаємодії з ними і спрямування цієї діяльності на задоволення їхніх потреб.

Список використаних джерел:

1. Андрійченко Н. С. Адміністративно-правові засади оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів як суб'єктів забезпечення фінансово-економічної безпеки України : дис. ... д-ра філософії: 081 – Право. Суми, 2020. 234 с.
2. Оболенський О. Ю. Державна служба: підручник. К. : Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, 2006. 472 с.
3. Литвинов О. М. Соціально-правовий механізм протидії злочинності в Україні: монографія. Х. : Видавництво Харківського національного університету внутрішніх справ, 2008. 446 с.
4. Пилипів Р. М. Праксеологічний вимір діяльності патрульної поліції в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2019. № 4. С. 147–150.